

De Minister van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Datum
21 juni 2024

Ons kenmerk
5261469

nota

Beslisnota bij beleidsreactie Universiteit Leiden rapport over intergenerationale overdracht van extremistisch gedachtegoed

1. Aanleiding

Op 27 juni publiceert de Universiteit Leiden een verdiepend onderzoek naar de intergenerationale overdracht van extremistisch gedachtegoed. Bijgaand treft u de beleidsreactie aan de Tweede Kamer op dit onderzoek. Gestreefd wordt om deze gelijktijdig met de publicatie te verzenden.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde beleidsreactie. De brief zal mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de minister van Primair en Voortgezet Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) worden ondertekend.

3. Kernpunten

Er zijn in Nederland gezinnen waar kinderen mogelijk opgroeien met extremistische denkbeelden. Het is echter niet per definitie zo dat er dan ook direct sprake is van intergenerationale overdracht van deze denkbeelden. Als overheid kan worden ingezet op het weerbaar maken van kinderen en het doorbreken van (ideologische) bubbel waarin zij verkeren, waarbij maatwerk belangrijk blijft. Het blijft lastig om goed zicht te krijgen op deze groep, waardoor de daadwerkelijke omvang en impact lastig in te schatten zijn.

De belangrijkste aanbevelingen uit het onderzoek zijn:

- Het zicht op extremistisch thuisonderwijs vergroten;
- De bewustwording vergroten over mogelijke neveneffecten van repressieve maatregelen zodat deze op adequate wijze kunnen worden gemitigeerd;
- Inzetten op beschermende factoren om de ideologische bubbel bij kinderen te doorbreken zoals alternatieve identiteitsvorming, positieve trigger-events en blootstelling aan mensen met andere leefwijzen of denkbeelden.

Deze aanbevelingen bevinden zich slechts in beperkte mate op het beleidsterrein van het Ministerie van Justitie & Veiligheid (JenV) en zitten met name op het gebied van preventie, brede weerbaarheid en deelname aan de samenleving. Daarom zal deze brief mede namens minister SZW en minister OCW worden getekend. Verder is het belangrijk om dit vraagstuk niet overmatig te problematiseren. Er bestaan al veel initiatieven die helpend zijn in het doorbreken

van de ideologische bubbel waarin deze kinderen zich bevinden en bijdragen aan versterking van beschermende factoren, zonder dat dit een doel op zich is.

Datum
21 juni 2024

De beleidsreactie richt zich daarom op het onder de aandacht brengen van de inzichten verkregen in het onderzoek bij relevante partners en het meenemen van deze aanbevelingen in de ontwikkeling van beleid dat raakt aan dit thema door JenV, SZW en OCW.

Ons kenmerk
5261469

4.1 Politieke context

In 2020-21 is door de Universiteit Leiden een eerste verkennend WODC onderzoek uitgevoerd naar de overdracht van jihadistisch extremistisch gedachtegoed binnen de gezinscontext. In de beleidsbrief aan de Tweede Kamer is destijds toegezegd om een tweede, verdiepend onderzoek uit te voeren waarbij zowel naar jihadistisch als rechts-extremistisch gedachtegoed zou worden gekeken. Voorliggend rapport betreft dit onderzoek.

4.2 Krachtenveld

Zoals hierboven beschreven raken de aanbevelingen voornamelijk de werkvelden van OCW en SZW. Binnen JenV raken de aanbevelingen met name het werkveld van de Raad voor de Kinderbescherming.

4.3 Strategie

Zoals hierboven beschreven zullen het onderzoek en de aanbevelingen onder de aandacht worden gebracht bij relevante partners.

4.4 Communicatie

Het onderzoek wordt na akkoord op de beleidsreactie, gelijktijdig met het verzenden aan de Tweede Kamer, door de Universiteit Leiden gepubliceerd. Partijen die hebben meegelezen op de beleidsreactie worden voorafgaand geïnformeerd over de publicatie. Enige media-aandacht is voorspelbaar, er worden daarom Q en A's voorbereid.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.